

KURT MASUR

18. 7. 1927 Brieg/Brzeg – 19. 12. 2015 Greenwich, Connecticut

V januári sme sa v Lipsku rozlúčili s nemeckým dirigentom svetového renomé a významnou politickou osobnosťou 20. storočia, profesorom Kurtom Masurom. Dlhoročný hudobný riaditeľ a šéfdirigent Newyorskej filharmónie, lipského Gewandhausorchestra, Londýnskych filharmonikov, Orchestre National de France, čestný dirigent Izraelskej filharmónie a čestný občan mesta Lipsko zomrel 19. decembra 2015 v americkom meste Greenwich, v štáte Connecticut, vo veku 88 rokov.

„Veľký duch“ – tieto slová mi napadajú ako jediná možná charakteristika ikony nemeckej klasickej hudby 20. a 21. storočia. Kurt Masur, s ktorým som sa mal možnosť spoznať na sklonku jeho života, bol popri svojich výrazných umeleckých a muzikologických aktivitách osobnosťou medzinárodného významu aj na politickej scéne. V období Nežnej revolúcie odvrátil vo Východnom Nemecku, ako vtedajší dlhodobý Gewandhauskapellmeister, hrozbu občianskej vojny a po zjednotení krajiny ho navrhovali ako kandidáta na spolkového prezidenta.

Pamätám si na naše prvé stretnutie v januári minulého roku, ktoré sa uskutočnilo v New Yorku počas dirigentského seminára pod jeho vedením. Už od prvých okamihov mi bolo jasné, že tento nanajvýš priateľský sliezsky rodák z Brzegu pri Vroclave sa pre mňa nestane iba hudobným mentorom, ale niekým omnoho významnejším. Po krátkom zoznámení, pri ktorom s veľkým nadšením spomínal na svoju umeleckú spoluprácu so Slovenskou i Českou filharmóniou a tiež svoje viacnásobné účinkovanie na festivale Pražská jar, sme sa spolu pustili do štúdia diel Brucknera a Wagnera s orchestrom MSM Symphony New York. Bolo to fascinujúce! Tento filozof a hlboko duchovne zmyšľajúci človek ma inšpiroval od prvého momentu a priviedol ma na úplne novú cestu vnímania a chá-

pania hudby i seba samého. Jeho životným mottom bola úcta k človeku a k jedinečnosti ľudského bytia. Z tejto idey sa odvíjal celý jeho pohľad na svet i na hudbu. Aj keď už vtedy trpel pokročilým štádiom Parkinsonovej choroby, stále oplýval nesmiernym množstvom životnej energie. Dokonca sa z kolieskového kresla postavil na dirigentský stupienok a predviedol mi s orchestrom svoje hudobné idey. Pri práci s hudobným telesom sa vyznačoval maximálnou precíznosťou, pracovitou a odhodlanosťou. Nepamätám si na žiadny moment, kedy by znížil svoje umelecké nároky, s ktorými ako dirigent predstúpil pred hráčov. Popri tom bolo nesmierne zaujímavé počúvať množstvo vtipných historiek z jeho života. Humor ho neopúšťal ani vo vyššom veku. Týmito postojmi formoval absolútne všetkých prítomných na seminári, ktorý po niekoľkých dňoch vyvrcholil naším spoloč-

L. Pohúnek a K. Masur po koncerte v New Yorku (foto: B. Halton)

ným koncertom v auditóriu Johna C. Bordena na Manhattane. Ťažko sa mi vtedy lúčilo s človekom, ktorý mi bol od prvého momentu takou obrovskou inšpiráciou... Želal som si tráviť s ním ďalší čas – nad partitúrami alebo len v bežných rozhovoroch. V mojom vnútri stále silnejšie rezonovala túžba po opätovnom stretnutí.

To sa uskutočnilo o niekoľko mesiacov neskôr, keď mi od Maestra prišla pozvánka na letnú dirigentskú školu „Mendelssohn-

Akademie“ v Lipsku. Strávili sme spolu takmer celý mesiac štúdiom diel Mendelssohna, Beethovena, Bacha a ďalších nemeckých skladateľov. Jeho poznanie a orientácia v tejto oblasti boli skutočne ojedinelé. Niet sa čomu čudovať – popri jeho skúsenosti s uvádzaním diel nemeckej hudby sa aktívne venoval muzikológii a čulo ju počas svojho života podporoval – ako prezident Mendelssohn-Stiftung Leipzig či predseda Beethovenhausu v Bonne. Popri výstavbe novej budovy Gewandhausu v Lipsku stál tiež za renováciou rodného domu Felixa Mendelssohna-Bartholdyho a jeho pamätníka v tom istom meste. Súčasťou letnej dirigentskej školy boli popri ďalšom koncertnom vystúpení s Leipziger Sinfonieorchester v lipskom Gewandhause aj exkurzie v uvedených inštitúciách a mnohých

ďalších vo východnej či západnej časti Nemecka. Pri návšteve každej z nich bolo od počiatku zreteľné, akú významnú prácu Kurt Masur pre nemeckú hudobnú kultúru vykonal. Zároveň tento prístup osvetľuje, prečo sú jeho nahrávky nemeckých diel aj naďalej tak vysoko hodnotené a žiadané.

Keď si spätne premietam uplynulý rok strávený s Maestrom Masurom, uvedomujem si stále zreteľnej-

šie, akou sa pre mňa stal inšpiráciou na mojej umeleckej dráhe i v bežnom živote. Spomienky na neho, jeho skúsenosti i životná múdrosť sa mi stali svetlom a pevnými základmi pre nové výzvy, pracovné i osobné. Posledný rok jeho života, počas ktorého som ho spoločne s jeho blízkymi sprevádzal na jeho životnej púti, si budem uchovávať nielen v pamäti, ale aj vo svojom srdci...

Lukáš POHŮNEK